

CARME

ERMITA MARE DE DÉU DE COLLBÀS

Localització: Turó de Coll Bas, Carme
(Anoia)

Datació: Segle XIV, refeta segle XVIII

Estil arquitectònic: Historicista

Festa destacable: 11 de novembre (St. Martí)

HISTÒRIA DEL CONJUNT

L'ermita de Collbàs fou antigament sufragània de Santa Maria de Claramunt i passà a ser-ne de Sant Martí de Carme després que aquesta s'erigís com a parròquia¹. L'edifici romànic original fou modificat al segle XVI i el 1793, segons esquemes neogòtics. Encara fou novament remodelat al segle XIX. Actualment és, a més d'església sufragània, santuari marià on se celebra un aplec per Pasqua Florida.

L'indret on està aixecat el santuari és conegut pel coll de la Llentilla o Llentia, a causa de l'abundància de nummulits, grup de fòssils característics de l'eocè marí que reben aquesta denominació popular per la seva semblança amb el llegum homònim. En aquest indret es troben en grans quantitats del que havien estat protozous marins gegants, de pocs mil·límetres fins a 6 cm de diàmetre amb un cos recobert d'una closca calcària².

Primera i última visita pastoral documentada

El 15 de juny de l'any 2004 una butlla del papa Joan Pau II decretava, sobre el territori de l'antic arquebisbat de Barcelona, la creació de tres noves diòcesis: Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa. La nova diòcesi de Sant Feliu de Llobregat està formada per nou arxiprestats i dues vicaries: Vicaria del Llobregat que agrupa els arxiprestats de Bruguers, Montserrat, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat i Sant Vicenç dels Horts, i la Vicaria del Penedès – Anoia – Garraf amb els arxiprestats d'Anoia, Garraf, Piera-Capellades i Vilafranca del Penedès. El bisbe titular de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat és

¹ Martí Bonet, Josep, *Speculum Novum Titulorum Barchinonensis*, V. III. Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

² Festacatalunya – Fires, festes i oci. Dins: <http://www.festacatalunya.cat/> [Consultada 24-10-13]

CARME

ERMITA MARE DE DÉU DE COLLBÀS

monsenyor Agustí Cortés Soriano que va iniciar el seu ministeri episcopal el 12 de setembre de 2004.

La primera visita pastoral del bisbe Agustí a la parròquia de Sant Martí de Carme va ser el dissabte 6 de febrer del 2010.

EXTERIOR DE L'ESGLÉSIA

L'actual santuari marià és de l'any 1793, tot i que ja se cita al segle XIII. Inicialment va dependre de Santa Maria de Claramunt i des de 1779 és sufragània de Sant Martí de Carme. És de planta rectangular, d'una sola nau, amb teulada a dues aigües.

Al portal d'entrada s'hi pot llegir la data de la construcció. Forma conjunt amb una casa de colònies- de construcció precària i en mal estat, emplaçada a on estava situada la casa de l'ermità³.

Campanar i campanes

El campanar de cadireta que hi havia va ésser enderrocat per un llamp i es va aixecar un altre de semblant l'any 1960.

INTERIOR DE L'ESGLÉSIA

A l'interior es venera la Mare de Déu de Collbàs

(l'original va desaparèixer a la guerra civil) una imatge de la Verge dreta que té al Nen al braç esquerre,

mentre sosté un bolet amb el dret (sembla que aquest element es va

afegir en la reproducció, ja que l'original sostenia un fòssil, element que és absolutament singular en les representacions marianes).

És tradicional la celebració de l'Aplec del Dilluns de Pasqua de Resurrecció; antigament s'hi dansava el Ball dels Càntirs, per a invocar la pluja⁴.

³ Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General del patrimoni Artístic i Arquitectònic. Dins: <https://extranet.cultura.gencat.cat/EGIPCI> [Consultada 24-10-13]

⁴ FestaCatalunya - Fires, festes i oci. Dins: <http://www.festacatalunya.cat>. [Consultada 24-10-13]

CARME

ERMITA MARE DE DÉU DE COLLBÀS

BIBLIOGRAFIA

Llibres i revistes

- Fabrega Grau, Antonio, *Santuarios Marianos de Barcelona*, La Hormiga de Oro, 1954
- Martí Bonet, Josep, *Speculum Novum Titulorum Barchinonensis*, V. III. Bisbat de Sant Feliu de Llobregat
- Mas, J. Notes, *Notes històriques del Bisbat de Barcelona* (Barcelona 1906-1921). 13 volums.

Recursos electrònics

- Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General del patrimoni Artístic i Arquitectònic. Dins: <https://extranet.cultura.gencat.cat/EG/ IPCI>
- Gran Enciclopèdia Catalana. Dins: <http://www.encyclopedia.cat>
- Pobles de Catalunya. Guia del Patrimoni Històric dels Municipis Catalans. Dins: <http://www.poblesdecatalunya.cat>